

گەر بە وردی چاویک بە میژووی ئە و قوئاغە سەختانەدا بگێرین کە گەلی کورد پێیدا گوزەری کردووە، گەلیک هەول و کۆششی سەرنەتوانە کە تەواوەی نەیارانی ئەم نەتەوێمان بوو دەبیتەووە .

بەرچاوترین شیوازی نامرویانە داگیرکەرانی کوردستان تەقەلای بیوچانی سەرنەووەی مۆرکی نەتەوایەتی کورد بوو کە بەردەوام تیایدا نائومێد بوون و شکستیان هێناوە . گومان لە وەدانە کە لە هەندیک دەقەردا نەشوئە نامی داگیرکردن لە چروادایە و رەنگە کارتیکەری کاتیشی کردبیتە سەر کۆمەلیک کورد لە و ناوچانە کە کەم کوردستانی بوونیشیان تیا دا بە دی بکریت ، بەلام ئەستەمە ئەو کاریکی ئەوتوی کردبیتە سەر هەستی نەتەوایەتی کورد کە خاکی میژوویی گەلەکە ی لێ داگیر بکریت .

ئەو بیرە زیندووە نەتەوایەتیە گەلی کورد رۆلێکی گرنگی گێراوە لە قورخ کردنی بیروکە ی داگیر کردنی کوردستان لە لایەن چاوی لیبووانی میژوویی ئەم خاکەووە . بەلگە ی ئەو راستیەش لە هەولە 80 سالەییە نوشتست خۆاردووە کە ی فاشیستەکانی تورکدا بە روونی دەر دەکەوێت . بیگومان رژیمەکانی عەرەب و فارسیش لە کۆششی لەو شیووە لەو پارچانە ی کوردستان کە لە ژێر دەسەلاتی ولاتەکانیاندا درێغیان نەکردووە . ئاشکرەشە کە جگە لە کوردستانی باشوور ، تائەم چەند دە سالە ی رابردووە شوێنی چە کرداری لەو پارچانەدا رۆلی بە رچاوی نەبوو ، بەلام بە زۆری هەستی بەرزی کورد بوونی ئەم نەتەوێمان فاکتۆری پاراستنی ناسنامە ی نەتەوایەتی کورد بوو لەو بەشەکانی کوردستان .

گەر چی ئەمرو بێ هۆشی هەستی نەتەوایەتی و رامیاری سەرانی پارتنی و یەکیەتی لە کوردستانی باشووردا لە سەر داناندن بوو رژیمەکانی دەورو بەر ، بە تاییەتی تورکیا ، بوو بە هۆی نیگەرانی گەلیک لە کوردی هەندەران و کوردستانی لە مەر پەرەسەندنی راستەوخۆ و ناراستەوخۆی دەسەلاتی تورک لە و بەشە رزگار کراوە ی کوردستاندا ، من پێم وانیە کە کوردستانی میژووی خەباتی رزگاریخوازی لە میژووی تورک دوور درێژتر بیت ، ژمارە ی شەهیدەکانی لە سەر ژمیری تەوا ی توکمان زیات بیت ، بە چەند گەرۆکیکی تورک داگیر بکریت . گەر باس لە میژوو و سەر ژمیری تورکمان بکەین ، لە راستیدا تائیسنا هیچ میژوویەکی روونی نەکردووە تەووە کە تورکمان کە ی و بە چی هۆیە کەووە لە کوردستانی باشووردا جێنیشن بوون ،

تورکمانەکان بوخۆشیان ئەو راستیە دەزانن بەلام هەندیکیان دەلێن بەشیک لەوان لە سەر دەمی عوسمانی

تورکدا گە یشتوون بەم دەقەرە و لەو رچکە یەدا کە هیللی هاتو چۆی تورک بوو نیشته جیبوون . بیگومان ئەو جیگیر بوونەش هەندیک کاریگەری زمانی کردوووە سەر ئەو کوردانە ی لە دەوور و پشتیان بوون . کە سانی وەکو مامۆستا کەریم زەند ، شارەزای میژوو و جوگرافیای کوردستان ئەو بوچوونەیان پێ راستەو دەلین ئەوانە ی کە ئەمرۆ خویان بە تورکمان دەناسن بە شیکێ زۆریان کوردن ، بەلام بەو هویە ی سەرەووە زمانە کەیان گۆراو ، هەند یکشیان ئەو تورکە گەرۆکانەن کە بە هوی نوکەری عوسمانیەکانەو لەم ناوچە یەدا جیگیربوون .

ئەو بوچوونە میژووییانە بەلای گەلێک لە دانشتوانی دەقەرە کەووە زۆر جیگای بروایە چونکە ئەو ناوچانە ی کوردستانی باشوور کە ئەمرۆ هەندیک تورکمانی تیا دا سەقامگیربوون ، بە شارۆچکە ی تەلعەر ، کەرکوک ، داقوق ، دووز و قەرەتە پەدا دەروات تا قازانی ، کە سەر ژمیری دانشیتوانی بە کورد و عەرەبش وە جگە کەرکوک ئەستەمە لە سەد هەزار کەسیک تیپەر بییت . هەر وەکو میژوو روونی دەکاتەو ، لە کورد بوونی بە شیکێ هەرە زۆری تورکمانی ئەو دەقەرانە ی سەرەووە گومان نییە . بەلگە ی ئەو راستیەش لە سالانی ۱۹۸۲ و ۱۹۸۳ لە سەربازی پینەکردن بە کورد بە پێ بریارێکی رژیمی عیراق دەرکەوت . ئەوانە ی بە زمان تورکمان بوون بو سەلماندن کوردبوونی خویان گەلێک بەلگە نامە ی میژووییان هینایە گۆری و زۆرەیان بە رەسەن بە دوو تایفە ی کۆنی کورد لەو ناوچانە دا ، زەنگنە و دەلو دەرچوون .

بە پینچەوانە ی بیرو بوچوونی ئەو خوشک و برایانە ، من پیم وایە تورکمان کین و کە ی ولە کویرا پەیدا بوون ، جیگای بایەخنین و هیچ مەترسیەکیان بو سەر گەلی کورد و نیشتمانە کە ی نابیت ، بەلام ئەوە ی مایە ی نیگەرانی و محابن بییت ، دەرک نەکردن و لە بەرچاوە نەگرتی میژووی تیکۆشانی گەلی کوردە لە لایەن سەرانی پارتنی و یەکیتی یەو . کوردستانی باشووریک کە تەنھا بەردیکی بە خوینی تورکمان سوور نەبوو ، کە چی لە پاش دەیان سال خە باتی پر لە قوربانی ، کیمیاوی باران و ئەنفال و راپەڕین و کۆرەو ، شەرمە زارییە بو سەرانی پ . د . ک . وی . ن . ک . گەر یەک زەرە شەرمیان مابیت ، کەوا ئەمرۆ لەم بەشە بە خوین نازاد کراوە ی کوردستاندا تا دەگاتە ئەو شارە ی کە لە میژوودا بە خەونیش تورکمان بە خووە نەبینیو ، یستا بکریت بە مۆلگە ی میتی تورکیا!!! سەرانی یەکیتی بو قەرەبوو کردنەوە ی ئەو چەند سالە ی کە لە پارتنی هەندیک دواکە وتبوون لە خزمەتی تورکیادا ، ئەمرۆ کەرکوکێ ” قودسی کوردستان ” بە شاری کورد و تورکمان دەزانن و سلیمانی ” شاری هەلمەت و قوربانیش ” دەکەن بە مەلەبەندی پرو پاگەندە ی کۆمەلێک کۆنە “

نوکه‌ری به‌عس و تازه جاسوسی تورک . ” سهرانی یه‌کی‌تی له‌وه باش‌گه‌یشتوون ئەو به‌ره‌ی تورکمانه‌ی که‌وا ئیستا له‌ ناوچه‌کانی ژێر ده‌سه‌لاتی ی . ن . ک . د . ا به‌ پێی نه‌خشه و پلانه‌کانی تورکیا خوازیری به‌شیکی کوردستانن ، که ولایه‌تی موسله ، جگه‌ بریاره‌کانی میتی تورکیا ، هه‌ردوو حکومه‌ته‌که‌ی پارتی و یه‌کی‌تی نا ناسن و پابه‌ندی هیچ بریارێکیان نابن . نمونه‌شمان بو‌ ئەو راستیه‌ ئه‌وه‌یه که تا ئیستا به‌ره‌ی تورکمانی مۆله‌تی کارکردنی له‌ کوردستانی باشووردا ته‌نها له‌ لایه‌ن تورکیاوه وهرگرتوو ، که چی پارت و ریکخراوه کوردستاینه‌کان به‌ بێ مۆله‌ت له‌ سه‌ر خاکی خویان بواری ئیش و کاریان پینادریت .

پێوسته‌ ئەو دار و ده‌ستته‌یه که له‌ خزمه‌ت دووژمنه‌کانی کورددا ده‌یانه‌ویت که‌ک له‌ لاوازییه‌ی سهرانی پ . د . ک . وی . ن . ک وهریگرن ، هاوکات له‌ گه‌ل سهرانی ئەو لایه‌نانه‌ی که له‌ پیناو به‌رژوه‌ندی پارته‌کانی خویاندا چاره‌نووسی گه‌لی کورد و ولاته‌که‌ی ده‌خه‌نه‌ گێژاوی نادیار و مه‌ترسی داگیرکردنه‌وه ، له‌و راستیه‌ بگه‌ن که کوردستان تا سه‌ر بو‌ هیچ هیزو ده‌سه‌لاتیک داگیر ناکریت و ئەو پارت و لایه‌نانه‌ش که ریز له‌ میژووی خه‌باتی نه‌ته‌وه‌ی کورد نه‌گریت ، ئەوا چاره‌نووسی پر شه‌رمه‌زاریی و پوچه‌لیان له‌ زبڵدانی میژوودا چاوه‌روان ده‌گریت .